II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2022/1299,

annettu 24 päivänä maaliskuuta 2022,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä kauppapaikkojen positioiden hoidon valvontatoimenpiteiden sisältöä määrittävillä teknisillä sääntelystandardeilla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta 15 päivänä toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU ([1]) ja erityisesti sen 57 artiklan 8 kohdan neljännen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2021/338 ([2]) säädetään muutoksista direktiivin 2014/65/EU 57 artiklaan positioiden hoidon valvontatoimenpiteiden osalta.

(2) Kyseisten direktiivin 2014/65/EU 57 artiklaan tehtyjen muutosten mukaisesti kauppapaikoilla, joilla käydään kauppaa hyödykejohdannaisilla, on oltava käytössä tehokkaita positioiden hoidon valvontatoimenpiteitä, joilla estetään tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä sekä puututaan siihen, tuetaan asianmukaisia hinnoittelu- ja toimitusedellytyksiä ja varmistetaan markkinoiden tehokkuus.

(3) Tehokkaita positioiden hoidon valvontatoimenpiteitä ovat esimerkiksi oikeudelliset järjestelyt lopullisia position haltijoita ja emoyrityksiä koskevien tietojen hankkimiseksi ja käyttämiseksi sekä tekniset järjestelyt, kuten raportit ja mittarit, esimerkiksi positioita koskevien tulostaulujen luomiseksi. Sen vuoksi tehokkaat positioiden hoidon valvontatoimenpiteet olisi kytkettävä tiiviisti kauppapaikan suorittamaan jatkuvaan seurantaan ja niiden olisi pohjauduttava siihen.

(4) Jotta voidaan varmistaa, että jonkin position olemassaolo ei vaikuta kohtuuttomasti hinnanmuodostusprosessiin, ja tunnistaa sellaisten positiokeskittymien muodostuminen, jotka voisivat johtaa hintojen vääristymiseen, markkinoiden manipulointiin tai muihin sopimattomiin kaupankäyntitapoihin, kauppapaikkojen olisi oltava tietoisia lopullisten position haltijoiden ja emoyritysten hallussa olevista sellaisten hyödykejohdannaisten suurista positioista, jotka toteutetaan kohde-etuus luovuttamalla, ja näiden positioiden hallussapidon syistä. Koska kohde-etuutena olevan fyysisen hyödykkeen tosiasiallinen tarjonta on rajallista, kohde-etuus luovuttamalla toteutettavat hyödykejohdannaiset ovat alttiimpia tavanomaisesta poikkeaville kaupankäyntitavoille, kuten markkinahintojen vääristämisille tai markkinoiden nurkkaamisille, joissa vastapuolet hyödyntävät määräävää asemaa varmistaakseen hyödykejohdannaisen tai sen kohde-etuutena olevan hyödykkeen hinnan keinotekoisella tasolla. Sen vuoksi olisi tunnistettava suuret positiot hyödykejohdannaisissa, jotka toteutetaan automaattisesti kohde-etuus luovuttamalla tai jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla ostajan tai myyjän valinnan mukaan.

([1]) EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/338, annettu 16 päivänä helmikuuta 2021, direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tiedonantovaatimuksista, tuotehallinnasta ja positiolimiiteistä sekä direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/878 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse niiden soveltamisesta sijoituspalveluyrityksiin covid-19-kriisistä elpymisen edistämiseksi (EUVL L 68, 26.2.2021, s. 14).

(5) Kauppapaikkojen olisi määritettävä, mikä katsotaan suureksi positioksi, ottaen huomioon kyseessä olevan markkinan koko ja koostumus. Tätä varten kauppapaikkojen olisi vahvistettava laadulliset tai määrälliset kriteerit, joita käytetään tällaisten suurten asiakasriskien tunnistamiseen, ja niillä olisi oltava käytössään menettelyjä jokaisen henkilön kaikkien sellaisten positioiden tunnistamiseksi, jotka ylittävät tällaiset ennalta määritetyt tilivelvollisuustasot. Määrällisiä ja laadullisia kriteereitä voisivat olla muun muassa hyödykejohdannaisen avoinna olevien sopimusten kokonaismäärä, position haltijan osuus positiosta, markkinoiden volatiliteetti ja kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinoiden ominaispiirteet. Jos nämä tasot ylittyvät, kauppapaikan olisi pyrittävä selvittämään, miten kyseessä oleva suuri positio on muodostunut. Tätä varten kauppapaikan olisi arvioitava, onko sen pyydettävä kyseistä suurta positiota hallussaan pitävältä henkilöltä lisätietoja, ottaen erityisesti huomioon, kuinka usein kyseisen henkilön hallussa olevat positiot ylittävät tilivelvollisuustasot ja missä määrin tilivelvollisuustasot ylittyvät. Tällaisia tietoja voisivat olla muun muassa positiot hyödykkeeseen liittyvissä tuotteissa, avoimen position taloudelliset syyt ja toiminta kohde-etuutena olevaan hyödykkeeseen liittyvän jonkin toisen hyödykkeen markkinoilla. Kauppapaikan olisi tarvittaessa toteutettava asianmukaisia toimia jo saatavilla olevien tai näiden pyyntöjen kautta kerättyjen tietojen perusteella.

(6) On tärkeää, että asetetut tilivelvollisuustasot pysyvät asianmukaisina ja tehokkaina, jotta ne toimivat tarkoitetulla tavalla, ja että toimivaltaiselle viranomaiselle tiedotetaan menetelmästä, jolla tilivelvollisuustasot asetetaan ja jolla niitä päivitetään.

(7) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnokseen, jonka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on toimittanut komissiolle.

(8) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([3]) 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yleiset seurantavelvoitteet

Kauppapaikoilla on oltava käytössään järjestelyt, joilla ne seuraavat jatkuvasti lopullisten position haltijoiden ja emoyritysten hallussa olevia positioita kussakin hyödykejohdannaisessa, joilla kyseisissä kauppapaikoissa käydään kauppaa.

2 artikla

Tilivelvollisuustasot

1. Hyödykejohdannaisilla kaupankäyntiä tarjoavien kauppapaikkojen on osana positioiden hoidon valvontatoimenpiteitä asetettava tilivelvollisuustasot komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/1301 ([4]) 2 artiklan 3 kohdassa määriteltynä spot-kuukautena ja delegoidun asetuksen (EU) 2022/1301 2 artiklan 4 kohdassa määriteltyinä muina kuukausina sellaisille kaupankäynnin kohteena oleville hyödykejohdannaisille, jotka toteutetaan tai voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa tilivelvollisuustasolla tarkoitetaan lopullisen position haltijan tai emoyrityksen hallussa olevan hyödykejohdannaisen nettoposition tasoa, jonka ylittyessä kauppapaikka voi pyytää lisätietoja 3 kohdan nojalla.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

([4]) Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1301, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2022, delegoidussa asetuksessa (EU) 2020/1226 säädettyjen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta niiden tietojen osalta, jotka on toimitettava YLS-ilmoitusta koskevien vaatimusten mukaisesti taseen synteettisistä arvopaperistamisista (EUVL L 197, xx.xx.2022, s. 10).

3. Kun 1 kohdassa tarkoitetun lopullisen position haltijan tai emoyrityksen hallussa oleva hyödykejohdannaisen nettopositio ylittää spot-kuukaudelle tai muille kuukausille tämän artiklan 1 kohdan nojalla asetetun tilivelvollisuustason, kauppapaikan on tarpeen mukaan hankittava tietoja kyseisessä hyödykejohdannaisessa olevan position luonteesta ja tarkoituksesta.

Arvioidessaan tietojen hankkimisen tarpeellisuutta kauppapaikan on otettava huomioon se, kuinka usein sama lopullinen position haltija tai emoyritys on ylittänyt tilivelvollisuustasot, ylityksen suuruus ja muut jo saatavilla olevat asiaankuuluvat tiedot.

3 artikla

Tilivelvollisuustasojen tarkastelu ja niistä raportointi

1. Kauppapaikkojen on arvioitava 2 artiklan 1 kohdan nojalla vahvistettujen tilivelvollisuustasojen asianmukaisuutta ja tehokkuutta vuosittain.

2. Kauppapaikan on tiedotettava toimivaltaiselle viranomaiselleen menetelmästä, jolla 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tilivelvollisuustasot asetetaan.

3. Kauppapaikan on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselleen vuosittain niiden tapausten lukumäärä, joissa tilivelvollisuustasot on ylitetty, kaikki mahdolliset 2 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyt lisätietopyynnöt ja kaikki mahdolliset 2 artiklan 4 kohdan nojalla toteutetut toimet.

4 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 24 päivänä maaliskuuta 2022.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN